

KRĀSLAVAS VĒSTIS

NR. 3 (43) 2005. GADA 12. FEBRUĀRIS KRĀSLAVAS NOVADA DOMES INFORMATĪVAIS BILETENS

KRĀSLAVAS NOVADA DOMES SĒDĒ

2005.gada 8.februārī

Sēdes darba kārtība:

1. Krāslavas novada 2005.gada budžeta apstiprināšana.
2. Krāslavas novada Krāslavas pagasta teritoriālās vienības valdes jautājumi.
3. Adresācijas jautājums.
4. Krāslavas Varavīksnes vidusskolas iesnieguma izskatīšana.
5. Rikojumu apstiprināšana.
6. Dzīvokļu jautājumi.
7. Par iepirkumu veikšanu.
8. Jautājums par Krāslavas mūzikas skolas darba kopīgumu.
9. Jautājums par zemes nomu.

Krāslavas novada 2005.gada budžeta apstiprināšana

1. Apstiprināt Krāslavas novada domes 2005.gada pamatbudžetu.
2. Apstiprināt Krāslavas novada domes 2005.gada speciālo budžetu.
3. Apstiprināt Krāslavas novada domes vadības ziņojumu par 2005.gada budžetu.

Krāslavas novada Krāslavas pagasta teritoriālās vienības valdes jautājumi

1. Par atteikumu no pirmirkuma tiesībām
2. Par būvdarbu atļauju
3. Par degvielas iedali
4. Par jumta seguma remont izdevumu segšanu
5. Par meliorācijas sistēmas remontdarbiem
6. Par materiālās palīdzības sniegšanu un dāvanas pasniegšanu jubilāriem
  1. Apstiprināt vienreizējo sociālo pabalstu jaundzimušā bērna vecākiem 50 Ls apmērā, kuru dzīves vieta deklarēta pagastā ne mazāk par 12 mēnešiem.
  2. Apstiprināt sēru pabalsta izmaksu 30 Ls apmērā.
  3. Apstiprināt dāvanas pasniegšanas summu 3.00 Ls pagasta iedzīvotāju jubilāriem, kuri sasniegusi 50, 60, 65, 75, 80 gadu un lielāku vecumu.
7. Zemes jautājumi
8. Līgumu apstiprināšana.
9. Par trūcīgas personas statusa piešķiršanu

Izsakot pašvaldības iestādes "Dagdas slimnīca" priekšlikumu par trūcīgas personas statusa piešķiršanu Andrejam GREIŠKĀNAM, Krāslavas pagasta sociālā darbinieka Ritas Mačulskas atzinumu,

Nolemts: atteikt Andrejam Greiškānam trūcīgās personas statusa piešķiršanu, pamatojoties uz MK noteikumiem Nr. 97 un Sociālās palīdzības likuma 33. pantu.

10. Par atļauju individuālās darbības veikšanai Sergejam Ivancovam (mājlopā mākslīgā apsēklošana).

Krāslavas Varavīksnes vidusskolas iesnieguma izskatīšana

Tika izskatīti:

- Krāslavas Varavīksnes vidusskolas 02.02.2005. iesniegums par līdzekļu piešķiršanu skolas bibliotēkas fonda atjaunošanai;
- Finansu nodajās vadītājas informācija.

Rikojumu apstiprināšana

Apstiprināt sekojošus rikojumus:

- „Par atteikumu no pirmirkuma tiesībām”;
- „Par zemesgabala iedalīšanu nomā”;
- „Dzīvokļu jautājumi”;
- „Par uzņēmējdarbību”;
- „Par ziņu par deklarēto dzīvesvietu anulēšanu”.

Par iepirkumu veikšanu

1. Piešķirt iepirkumam „Krāslavas pilsētas ielu un laukumu mehanizētā uzkopšana” iepirkuma identifikācijas numuru - KND-2005/06.

2. Iepirkumu komisijai (priekšsēdētājs I.Andžāns) sagatavot dokumentāciju iepirkuma procedūrai un veikt atklātu konkursu iepirkumam Nr. KND-2005/06.

Jautājums par Krāslavas mūzikas skolas darba kopīgumu

Saskaņot Krāslavas mūzikas skolas darba kopīgumu.

KRĀSLAVAS NOVADA DOMES VADĪBAS ZIŅOJUMS PAR 2005.GADA BUDŽETU

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par pašvaldībām" Krāslavas novada dome savā administratīvajā teritorijā pilda valsts vietējās pārvaldes un sociāli ekonomiskās attīstības, kā arī kultūras un izglītības veicināšanas funkcijas.

Krāslavas novada domes 2005.gada pamatbudžeta ieņēmumi kopā ar līdzekļu atlikumu gada sākumā ir Ls 2 972 274, izdevumi Ls 3 407 874. 2005.gada februārī ir paredzēts saņemt aizdevumu no Valsts kases Ls 500 000 - sporta manēžas būvniecībai Krāslavā un atmaksāt aizdevumus Ls 64 400 apmērā. Speciāla budžeta ieņēmumi kopā ar līdzekļu atlikumu gada sākumā ir Ls 196 041 un izdevumi Ls 196 041, ziedojuši un dāvinājumu ieņēmumi Ls 1000 un izdevumi Ls 1000. Krāslavas novada domes budžets sagatavots, nemit vērā pašvaldības funkcijas un noteiktās prioritātes.

Sastādot 2005.gada budžetu, Krāslavas novada dome ievēroja iepriekšējos gados pieņemtos lēmumus, kuri paredz noteiktu budžeta finansējumu:

- Valsts Kases aizdevumu un to procentu apmaka-
- sa, stingri ievērojot atgriešanas grafiku termiņus,
- Krāslavas slimnīcības energoefektivitātes pa-
- augstināšanas projekta reinvestīcijas saskaņā ar
- projekta grafiku,
- VIP „Ūdenssaimniecības attīstība Ezerkalna ciemā” pašvaldības līdzfinansējumu,
- pašvaldības līdzfinansējumu Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projektā,
- līdzfinansējumu Krāslavas sporta manēžas būvniecībai, līdzekļu piesaiste projekta realizācijai,
- ēkas iegādes liguma maksājumi Krāslavas centrālās bibliotēkas izvietošanai,
- PHARE 2002 projekta „Transporta sistēmas optimizācija Krāslavas pilsētā” līdzfinansējumu,
- Sanitāri-higieniskās, pretepidēmisko pasāku-
- mu un ārstnieciski-atveselošanas kompleksa būv-
- niecības finansējumu,
- Krāslavas pilsētas ielu un ceļu atjaunošana.

Budžeta ieņēmumus galvenokārt veido nodokļu ieņēmumi un valsts mērķdotācijas. Nodokļu ieņēmumi sastāv no iedzīvotāju ieņākuma nodokļa, ne-kustamā īpašuma nodokļa un azartspēju nodokļa maksājumiem, tas nozīmē, ka pašvaldības ieņēmu-

mi tieši ir atkarīgi no novada uzņēmumu un iedzī-

votāju ekonomiskās aktivitātes un situācijas. Mērķ-

dotācijas valsts piešķir izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un sociālajām iemaksām un noteik-

tiem mērķiem vai projektiem. 2005.gadā Ls 80 000 – Valsts budžeta mērķdotācija Krāslavas slimnīcības sporta zāles ierīkošanai.

Speciāla budžeta ieņēmumus veido autoceļu fonda līdzekļi, dabas resursu nodoklis, privatizācijas fonda līdzekļi, ziedojuši un dāvinājumi.

Budžeta izdevumus veido:

1. domes pārvaldes un sabiedriskās kārtības institūcijas uzturēšanas izdevumi, kas organizē un no-

drošina pašvaldības funkciju izpildi,

2. pirmsskolas un vispārējās izglītības nodroši-

nāšanas izdevumi, kurus ietvaros ir realizēt sporta manēžas būvniecību,

3. veselības izdevumi tiek novirzīti Krāslavas pagasta feldšeru punkta uzturēšanai un sanitāri-

higienisko, pretepidēmisko pasākumu un ārst-

niecības-atveselošanas kompleksa dotācijai SIA

„Krāslavas slimnīca” aizdevumu dzēšanai,

4. sociālai nodrošināšanai līdzekļi tiek piešķirti sociālā dienesta uzturēšanai, sociālās palīdzības pa-

sākumu veikšanai un veco ļaužu pansionāta „Prie-

des” uzturēšanai,

5. dzīvokļu un komunālās saimniecības izdevumi

ir novirzīti galvenokārt pilsētas teritorijas uz-

kopšanai, labiekārtošanai, bīstamo koku izzāgēša-

nai un jauno kociņu stādīšanai, pagasta komunālās

saimniecības uzturēšanai un VIP „Ūdenssaimniecī-

bas attīstība Ezerkalna ciemā” realizācijai,

6. kultūras iestāžu uzturēšanas un pasākumu or-

ganizēšanas izdevumi, kuru ietvaros tiek uzturētas

3 bibliotēkas, kultūras nams, televīzija un organizē-

ta domes informatīvā biļetena “Krāslavas Vēstis”

izdošana,

7. maksājumi citām pašvaldībām par izglītības

iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem,

8. aizdevumu procentu maksājumi.

Speciāla budžeta līdzekļi tiek izlietoti atbilstoši iezīmētajiem mērķiem, tas ir novada ceļu un ielu se-

guma uzturēšanai un atjaunošanai, vides aizsardzi-

bas pasākumiem, infrastruktūras labiekārtošanai.

Pašvaldības kopējās saistības 2004.gadā ir Ls

211536, jeb 11.27% attiecībā pret pašvaldības bu-

džeta ieņēmumiem, neieskaitot mērķdotācijas.

2005.gada pašvaldības budžeta ieņēmumu un izdevumu struktūra

Ieņēmumi	Apjoms %	Izdevumi	Apjoms %
Nodokļu ieņēmumi	45	Pārvalde un munic. policija	9
(nodevas un pakalpojumi)			
ieņēmumi	10	Izglītība	70
Pašvaldību maksājumi	6	Veselība	2
Mērķdotācijas	36	Sociālā nodrošināšana	8
Dotācija no izlīdzināšanas fonda	3	Dzīvokļu un komunālā saimniecība	4
		Kultūra	5
		Pašvaldību savstarpējie norēķini	2
		un aizdevumu procenti	
Kopā	100	Kopā	100

J.Tračums, domes priekšsēdētājs

Krāslavas novada domes finansiālo saistību grafiks 2005.g.-2024.g.

Atmaksas periods	Aizņēmums no Valsts Kases tvaika turbīnas uztādiņi. "Krāslavas Siltums"		Krāslavas gāziņu zīļu renovācijas projekts		Aizņēmums no Valsts Kases "Krāslavas Siltums" pamatkap. palielināša		VIP projekta "Krāslavas ūdens" aizņēmumam ielu remontam		Materiālās rezerves kurināmā iegāde	Aizņēmums projektam ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinu pašvaldībā, II kārtā		Aizņēmums no Valsts kases sporta manēžas būvniecībai	
------------------	---	--	--	--	---	--	---	--	-------------------------------------	---	--	--	--

Krāslavas novada domes 2005.gada pamatbudžets

Kods	Ieņēmumu nosaukums	Ieņēmumi
1.1.0.0.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	1 209 856
1.1.0.0.	Iepriekšējā gada iedzīvotāju ienākuma nodoklis	21 208
4.1.1.1.	Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi	19 616
4.1.1.2.	Iepriekšējā gada nek. īpašuma nodoklis par zemi	3 000
4.1.2.1.	Nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām	36 716
4.1.2.2.	Iepriekšējā gada nek. īpašuma nodoklis par ēkām	1 300
5.4.1.0.	Azartspēļu nodoklis	4 200
	Kopā nodokļu ieņēmumi	1 295 896
9.4.1.0.	Valsts nodevas	1 630
9.4.2.0.	Pāsvaldības nodevas	7 000
9.5.2.0.	Ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības un meža resursu darbības	170
9.5.3.0.	Ieņēmumi par dokumentu izsniegšanu un kancelejas pakalpojumiem	500
9.5.4.0.	Ieņēmumi par nomu un īri	7 000
9.5.6.0.	Maksājumi par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem	114 260
10.0.0.0.	Sodi un sankcijas	500
12.0.6.0.	Ieņēmumi no dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem	3 800
12.1.0.0.	Pagasta pārējie ieņēmumi	4 400
12.1.0.0.	Kanal.tiklu rekonstrukcija Valsts investīciju programmā "Krāslavas ūdenssaimniecības attīstība"- aizdevuma atgriešana	12 400
12.1.0.0.	Pārējie ieņēmumi-aizdevuma %	12 100
13.1.0.0.	Nekustamā īpašuma pārdošana -pils komplekss Kopā nenodokļu ieņēmumi	153 600
18.1.2.1.	Norēķini ar citām pašvaldībām par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem	317 360
18.1.2.1.	Rajona padomes līdzekļi par savstarpējiem norēķiniem Mērķdotācijas pašvaldībām saņemtas no rajona padomes pedagoģisko darbinieku algām un sociālajām iemaksām	95 000
18.2.2.5.	Mērķdotācijas pašvaldībām saņemtas no IZM mūzikas, mākslas, sporta iestāžu pedagoģisko darbinieku algām un sociālajām iemaksām	91 028
18.2.4.1.	Mērķdotācijas pašvaldībām saņemtas no Krāslavas ģimnāzijas sporta zāles ierīkošana	818 283
18.2.2.9.	Dotācija no izlīdzināšanas fonda Kopā saņemtie maksājumi	125220
18.3.0.0.	Budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā Kopā ieņēmumi	80 000
		78 067
		1 287 598
		71 420
		2 972 274
Kods	Izdevumu nosaukums	Izdevumi
01.100	Novada domes pārvalde	260 000
01.100	Pagasta valde	35 060
03.110	Sabiedriskā kārtība	5 800
04.000	Izglītība kopā	2 394 613
04.110	Pirmsskolas bērnu iestādes kopā PII "Pienenie"	302 160
	PII "Pilādzītis"	153 800
04.211	Skolas kopā Krāslavas ģimnāzija	148 360
	Krāslavas pamatskola	1 143 963
	Varaviksnes vidusskola	218 100
	Krāslavas poļu pamatskola	260 051
	Krāslavas vakara vidusskola	487 484
	Krāslavas pamatskolas un Krāslavas ģimnāzijas ēdināšanas bloku renovāc.	83 228
04.421	Krāslavas mūzikas skola	65 100
04.421	Krāslavas mākslas skola	30 000
04.423	Krāslavas bērnu un jauniešu centrs	92 385
04.424	Krāslavas sporta skola	29 115
04.424	Sporta manēžas celtniecība	45 080
04.4221.	Pagasta izdevumi skolēnu pārvadāšanai	70 650
04.420	Pārējie izdevumi-bērnu imunizācija, grāmatu iegāde	700 000
05.000	Krāslavas centrāla rajona slimnīca FVP	5 760
05.000	Sociālā nodrošināšana kopā	5 500
06.000	Pabalsti un palidzība maznodrošinātajiem iedzīvotājiem	58 000
06.155	Pabalsti apkurei-materiālo rezervju parāda segšanai	4 015
06.155	Pabalsts malkas iegādei	281 763
06.160	Citi sociālie pabalsti	7 000
06.240	Sociālā aprūpe	2 745
06.251	Sociālās palidzības nodaļa	1 100
06.320	Bāriņtiesa, pagasītiesa	40 700
06.900	Pansionāta "Priedes" uzturēšana	10 500
07.000	Dzīvokļu un komunālā saimniecība kopā	68 688
07.310	Atkritumu izvešana	123 465
07.310	Izdevumi pilsētas ielu un ceļu uzkopšanai	2 500
07.310	Pilsētas labiekārtošanas darbi	45 500
07.310	Kapu labiekārtošana un koku zāgēšana pilsētā attīstība Ezerkalna ciemā	13 000
07.000	Līdzfinansēšanas projekti "Ūdenssaimniecības attīstība Ezerkalna ciemā"	2 000
07.310	Dalibas maksa ISPA atkritumu apsaimniekošanas projektā	9165
07.400	Pilsētas ielu apgaismošana	11 300
07.330	Pagasta komunālā saimniecība	25 000
08.200	Kultūra kopā	15 000
08.210	Bibliotēkas kopā t.sk.Pagasta bibliotēka	159 946
	Centrālā bibliotēka	66 246
	Centrālās bibliotēkas ēkas izpirķšana	1820
	Bērnu bibliotēka	47 426
08.220	Krāslavas vēstures un mākslas muzejs	6 000
08.730	Krāslavas kultūras nams	11 000
08.400	Televīzija	22 000
08.400	Prese."Krāslavas vēstis" izdošana	34 500
08.400	Religīja	7 000
08.900	Kultūras pasākumi, t.sk.skolēnu dziesmu svētki Ls 6500 SIA "Krāslavas Siltums" aizdevuma tvaika turbīnas uzstādīšanai atgriešana	11 700
09.000	Siltumapgādes projekts	11 500
10.000	Lauksaimniecība un zivsaimniecība	-22 000
14.321	Līdzekļi, kas nododami savstarpējo norēķinu veidā Aizdevumu % nomaksa	39 200
14.110	Neparedzēti izdevumi-līdzekļi no pils kompleksa pārdošanas	2 270
14.400	Kopā izdevumi	25 000
	Finansējums	36 000
8000	Saņemti aizdevumi-sporta manēžas būvniecībai	4 742
8000	Aizdevumu atmaksas: t.sk.	3 407 874
	PU"Krāslavas siltums"-pamatkapitāla palielināšana	500 000
	Tvaika turbīnas uzstādīšana	64 400
	Kanalizācijas tiklu rekonstrukcija	30 000
	Apgrozītie līdzekļi	22 000
		12 400
		0

Krāslavas novada domes 2005.gada speciālais budžets

Ieņēmumu veids	Plānotie ieņēmumi	Autoceļu tekošā uzturēšana	26315
Privatizācijas fonds	1000	Autoceļu fonds-pagasta ceļu uzturēšana	5770
Dabas resursu nodoklis	7000	Pārējie izdevumi	53527
Autoceļu fonds	123600	Ziedoņumi	1000
Pārējie ieņēmumi	20000	Kopā izdevumi	196041
Ziedoņumi	1000	Līdzekļu atlīkums gada beigās	0
Kopā ieņēmumi	152600		
Līdzekļu atlīkums gada sākumā	43441		
Ieņēmumi pavism	196041		
Izdevumu veids	Plānotie izdevumi	Izdevumi pēc ekonomiskās klasifikācijas	Plānotie izdevumi
Privatizācijas fonds	1154	Izpildvara	5000
Dabas resursu nodoklis	16365	Izglītība	8000
Autoceļu fonds-pilsētas ceļu uzturēšana	118225	Sociālā nodrošināšana	3000
T.sk. Aizdevumu un procentu dzēšana	86410	Dzīvokļu un komunālā saimniecība	150301
PHARE 2000 projekts-transporta sistēmas optimiz.	5500	Parādu procentu nomaksa	29740
		Kopā izdevumi	196041
		Līdzekļu atlīkums gada beigās	0

Domes sēdēs un finanšu komitejās pieņemtie lēmumi, kuri iekļauti 2005.gada budžetā

- 19.03.2002. lēmums - aizdevuma dzēšana SIA "Krāslavas Siltums" pamatkapitāla palielināšanai: pamatsumma Ls 30 000, procenti Ls 14 000.
- 23.04.2002.lēmums - Krāslavas ģimnāzijas energoefektivitātes paaugstināšanas projekta reinvestīcijas Ls 3810 iekļautas Krāslavas ģimnāzijas budžetā.
- 16.07.2002.lēmums – Sanitāri-higiēniskās, pretepidemisko pasākumu un ārstnieciski-atveseošanas kompleksa būvniecībai paredzētā aizdevuma Ls 30 000 un procentu dzēšana Ls 19 000, kopā Ls 49000.
- 19.11.2002.lēmums – pašvaldības ieguldījums SIA "AADSO" kapitālā un projekta līdzfinansējums Ls 11300 (16000EUR) – Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekts.
- 02.07.2002.lēmums - aizdevuma dzēšana SIA "Krāslavas Ūdens" ielu un ceļu seguma remontam: pamatsumma Ls 30 000, procenti Ls 19 910 no autoceļu fonda līdzekļiem.
- 18.05.2004. lēmums - aizdevuma dzēšana SIA "Krāslavas Ūdens" ielu un ceļu seguma remontam: pamatsumma Ls 26 670, procenti Ls 9 830 no autoceļu fonda līdzekļiem.
- 16.12.2003.lēmums – Krājbankas ēkas Diķu ielā 5, iegāde Ls 5760 uz 5 gadiem.
- 27.01.2004. lēmums – Sporta manēžas Krāslavas būvniecības līdzfinansējums Ls 100 000.
- 15.06.2004. lēmums – PHARE 2002 projekta "Transporta sistēmas optimizācija Krāslavas pilsētā" Ls 5300 (7600 EUR) no autoceļu fonda līdzekļiem.
- 10.12.2004. lēmums – ilgtermiņa aizņēmuma procenti Ls 12 500 sporta manēžas būvniecībai Krāslavas.
- 11.14.12.2004.lēmums-“Ūdenssaimniecības attīstība Ezerkalna ciemā” Ls 9165
- 12.21.12.2004. lēmums-bērnu imunizācijas programmas izpildei Ls 2000.
- 13.21.12.2004. lēmums-Katoļu baznīcas kompleksa daļas jumta remonts – Ls 2481.55.
- 14.28.12.2004.lēmums – Vēcticībnieku dievnama būvniecība – Ls 3000
- 15.18.01.2005.lēmums-līdzdalība projekta "Krāslavas centralizētās siltumapādes sistēmas rekonstrukcija" Ls 12500.

Informācija par izskatītajiem iesniegumiem, kuri iekļauti 2005.gada budžetā

- 11.05.2004.FK lēmums par Bērnu bibliotēkas līdzfinansējumu projektam „Bibliotēkas informatizācijas sistēmas izveidē” Ls 1176- iekļauts Bērnu bibliotēkas budžetā.
2. Krāslavas centrālā bibliotēka – Ls 14000 telpu remonts.
3. Līdzekļi reliģiskajām konfesijām- kopā Ls 7000 t.sk.:
  - * Katoļu draudzei Ls 2482
  - * Luterānu draudzei Ls 300
  - * Vēcticībnieku draudzei Ls 3000
  - * Pareizticīgo draudzei Ls 300
4. 07.09.2004. VS lēmums par pabalsti malkas iegādei Ls 7000 t.
5. Sociālie pabalsti sabiedriskajām organizācijām
- *Pensionāru valdes finansēšana- Ls 200, *Bērnu inv.b."Cerība" finansēšana- Ls 200
- *Invalidu biedrības finansēšana-Ls 200, *Represēto biedrības finansēšana-Ls 200
6. Bērniem bāreņiem (5*Ls 100), kuri sasniegusi pilngadību Ls 500.
7. Parāds VU „Materiālās rezerves" par kur

No solījumiem māju neuzbūvēsi

«Krāslavas Vēstis» korespondenti intervēja Latvijas Republikas (1990–1993) Ministru Padomes priekšsēdētāju Ivaru Godmani un lūdza sniegt savu komentāru par jautājumiem, kas ir saistīti ar sociāli ekonomiskās situācijas problēmām valstī un gaidāmo pašvaldību reformu.

Kāpēc partijas, kurus zaudēja iepriekšējo vēlēšanu laikā, ar jauniem spēkiem startē pašvaldību vēlēšanās?

Šo partiju biedri ir cilvēki, kuriem ir pieredze ne tikai šīs valsts atjaunošanā un valsts struktūru veidošanā, bet arī pašvaldību dibināšanā. Uzskatu, ka kandidāti, kuriem ir pieredze pašvaldību vadīšanas darbā, spēja atrisināt daudzas problēmas, tai skaitā arī ekonomiskās, kas ir saistītas ar iestāšanos ES. Pamati ir izveidoti, tagad priekšplānā tiek izvirzītas prasības tiem vadītājiem un poliskajiem darbiniekiem, kuri pretendē uz darbu dažādu līmeni pašvaldībās. Vieniem ir jābūt apveltītiem ar divām svarīgām īpašībām.

Pirmkārt – ir jāprot vadīt. Tas ir ļoti svarīgi, jo pašvaldību loma kļūst arvien nozīmīgāka, it īpaši Eiropas Savienības ietvaros. Es varu teikt, ka valdības loma nebūs vairs noteicoša, jo reģionālā attīstība spēles arvien lielāku lomu, tai būs svarīgāka nozīme. Pašvaldībām rodas jaunas funkcijas – darbs ar Eiropas fondiem, ko nedrīkst palaist garām Latvijai kopumā un konkrēti – Latgalei, darbs ar Pasaules rekonstrukcijas un attīstības bankas kredītiem. Tas ir pavism cits administratīvās darbības līmenis, kad prasmi vadīt var pierādīt tikai ar savu pieredzi.

Otrkārt. Mums ir jākļūst par radītājiem. Vadītājam jāatrod jauni risinājumi, nevis vienkārši jāizpilda paredzētie uzdevumi, jāprot radoši īstenot iecerēto.

Eiropas Savienību mēs varam salīdzināt ar augstskolu mums un visiem, kas tajā bija iestājušies, te ir jāatrod savu vieta, jāparāda sava prasme rast jaunus risinājumus.

Sprīzot pēc reģionālā fonda pārskata, mēs redzam, ka diemžēl atšķirība starp reģioniem nevis mazinās, bet gan pieaug. Tam ar visiem spēkiem jāpretojas. Mēs esam spējīgi attīstīt visu mūsu valsti, nevis tikai centrālos reģionus.

Racionālā politika – ierocis pret populismu

Populisms izpaužas ik pēc četriem gadiem, un tam ir izskaidrojums – nav atrisināts pats galvenais – sociālais jautājums. Populisti izzudīs, kad pat pensionāru dzīves līmenis būs augstāks nekā iztikas minimuma līmenis, ko nevar panākt ar valdības indeksācijām. Ir nepieciešams pakāpenisks darbs. Šajā jautājumā var palīdzēt pašvaldību racionālā darbība. Populisti parasti apgalvo, ka visu paveiks un mainīs uz labāko pusi ļoti ātri. Kad izradās, ka uz to viņi nav spējīgi, tie vienkārši aizbēg. Tauta kārtējo reizi jūtas vilusies, uzkrāj negatīvas emocijas. Populismam, solījumiem, radikālismam var pretstatīt tikai racionālo politiku. Te pilnīgi jāatsakās no principiem – «es daru to, ko gribu», man liekas», «es vispār nerunāšu par to, kāpēc rikojos ēši tā».

Ar ko šīs vēlēšanas atšķiras no iepriekšējām

Ir pozitīvi un negatīvi momenti. Pozitīvie – sabiedrības aktivitāte strauji pieaugusi. Pieauga sarakstu skaits, kas tieka iesniegti pašvaldību vēlēšanu komisijās. Būtu slīktāk, ja visi «gulētu» un neviens nepiedāvātu savus kandidātus. Sāktos stagnācija, nebūtu nekādas alternatīvas. Sabiedrības aktivitāte jāatbalsta, jo aktīvā sabiedrība vairs nav cilvēku bars. Ja viņi ir sapulcējušies dažādās sabiedriskajās organizācijās, partijās un tml., tad sabiedrību var uzskatīt par racionāli domājošu un atbilstošu racionālajai politikai.

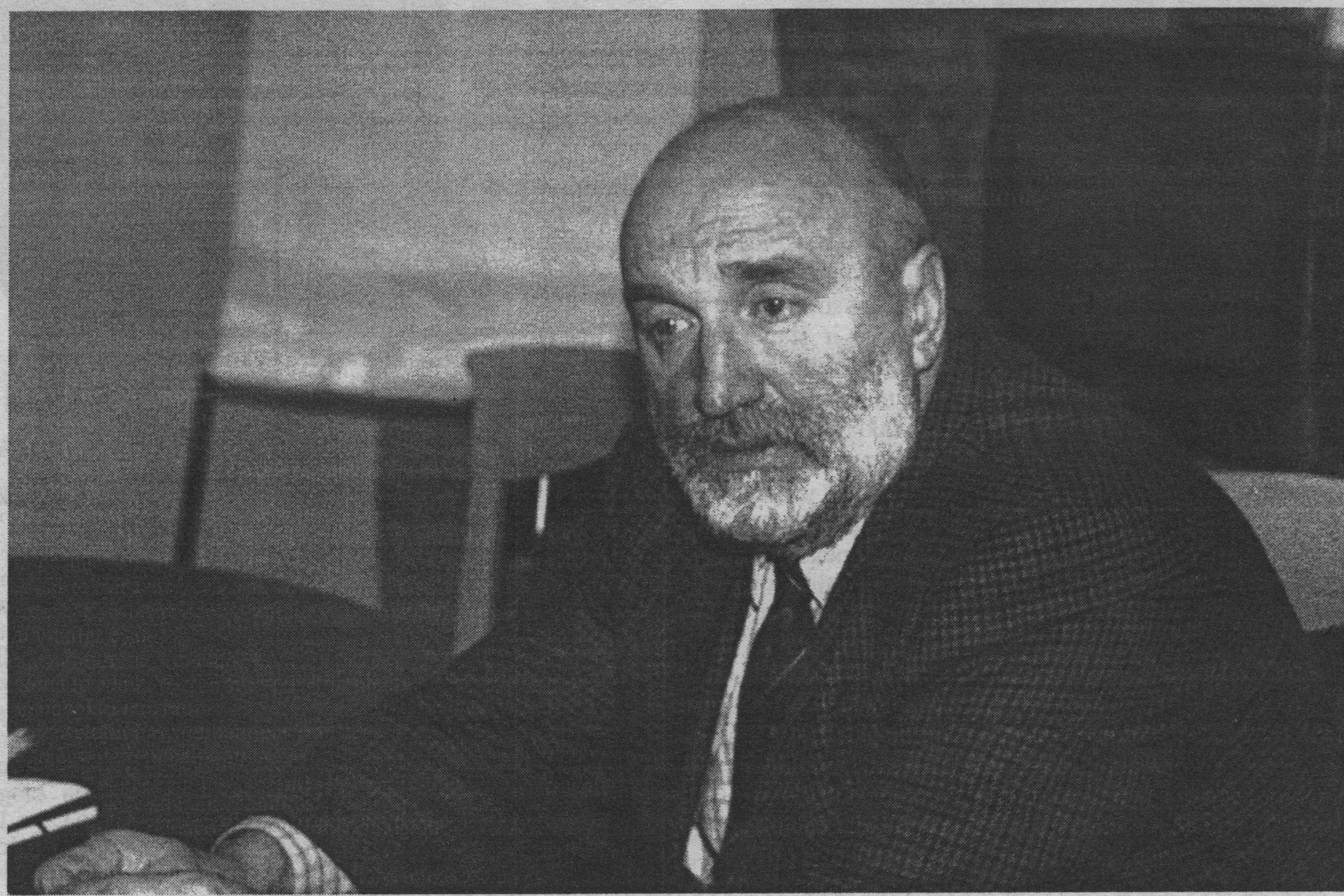
Negatīvais moments. Ja sarakstu ir ļoti daudz, tad mēs varam iegūt sadrumstalotu pašvaldību, kad katru partiju pārstāvēs viens deputāts. Tad nav iespējama saskaņa, arī pozicija un opozīcija neveidosies. Tādā situācijā nav konsekences lēmumu pieņemšanā, atskaitēs par padarīto. Tāpēc savlaicīgi jāpārdomā, kā izveidot iespējamu koalīciju, kas aktīvi darbosies visus četrus gadus.

Kāpēc administratīvi teritoriālajai reformai ir pretinieki?

Iepriekšējo gadu reģionālajai politikai nav pozitīvu rezultātu. Tas nozīmē, ka jāmaina sistēma. Ir divi varianti. Pirmais – kaut ko mainīt šīs administratīvās struktūras ietvaros. Otrā varianta lozungs – vairāk pašvaldību, mazāk valdības.

Manuprāt, otrajam pašvaldību līmenim ir jāpastāv, jo pašvaldību paplašināšanās ir tas instruments, kuru var izmantot cīņā pret atpalikšanas procesu. Pašvaldību paplašināšanās dod iespēju piesaistīt Eiropas Savienības līdzekļus. Šī finansējums tiek piešķirts apjomīgo projektu ietvaros.

Process aizkavējas objektīvo iemeslu dēļ. Galvenie pre-

tinieki ir tie, kas strādā mazajos pagastos. Viens no galvenajiem reformas pretinieku argumentiem ir tas, ka palielinās attālums starp centriem. Ja tagad cilvēks saņem dažādus pakalpojumus tieši pagastā, tad pēc reformas viņam būs jābrauc uz centru 15, 20, bet varbūt arī vairāk nekā 100 km. Rodas jautājums: vai tas nenozīmē, ka iedzīvotājai stāvoklis paslītināsies? Te būtu jāuzsver galvenie attīstības virzieni: ceļu un infrastruktūras uzlabošana, sabiedriskā transporta attīstība un kvalitatīvi sakari.

Kas nodrošinās finansējumu reformas īstenošanai?

Ir strukturālo fondu, reģionālās attīstības fondu un citu fondu izmantošanas programma.

Aktuāls ir jautājums par otrā līmeņa pašvaldībām, ja Latvijā pieauga lielu reģionu skaits, tad būs nepieciešami finanšu instrumenti. Pašlaik ir divi neatkarīgie finansējuma avoti: nekustamā īpašuma nodoklis un iedzīvotājai ieņākuma nodoklis. Pārējo dod valsts, valdība. Te svarīga kļūst otrā līmeņa pašvaldību loma.

Ar Eiropas naudu, ievērojamo finanšu līdzekļu piešķiršanu rodas jauni un nozīmīgi uzdevumi.

Ar ko mēs atšķiramies no Vācijas?

Es nedomāju, ka te ir jāsalīdzina divu valstu ekonomika, jo Vācijā ir ievērojami lielāks iedzīvotājū skaita, kolosāls ekonomiskais potenciāls, attīstīta rūpniecība. Mēs atšķiramies, pirmkārt, ar sabiedrības attīstību. Vācijā jebkurš pilsonis ir vairāku sabiedrisko organizāciju biedrs. Viņš pārstāv savas intereses tieši caur šīm sabiedriskajām organizācijām. Šo organizāciju dibināšana ir otras pašvaldību uzdevums, bet pirmais ir prasme strādāt, sagatavot, izvirzīt jaunus projektus. Otrkārt, iekšējās demokrātijas attīstība, sabiedriskās aktivitātes, sabiedriskās organizācijas – jauniešu klubi, sieviešu klubi, mednieku kolektivi. Tur, kur darbojas sabiedriskās organizācijas, populisti nekad neatnāks pie varas, jo pašvaldības tieši caur sabiedriskajām organizācijām var īstenot savu politiku. Cilvēkam, kurš grib atnākt pie varas, jāuzsver racionālie argumenti: ko viņš dara, kā dara, kāpēc dara, ar kādiem līdzekļiem?

Es ļoti gribētu, lai mēs visi varētu sarunāties savā starpā latviski

Pašlaik bieži notiek diskusijas par informācijas atšķirību Latvijas sabiedrībā. Par ko latvieši lasa latviešu presē un krievi – krievu presē? Latvijas krieviski runājošiem iedzīvotājiem ir informācijas trūkums par to, kas notiek mūsu sabiedrībā.

Es apmeklēju dažādus pasākumus, piemēram, humanitāro semināru. Tā organizatori bija sociālo, filozofijas zinātni pasniedzēji no Latvijas augstskolām. Es uzstājos ar saviem referātiem, polemizēju ar krievu skolu aizstāvju klubu pārstāvjiem. Esmu pārliecīns, ka jābūt vienotai informācijai. Gan latviešiem, gan krieviem. Kad mēs latviešiem saķām vienu, bet krieviem – citu, tas ir nepareizi. Taču reizēm politiķiem ir izdevīgi tajā vai citā mononacionalājā auditorijā runāt tai pieņemamākās lietas. To nedrīkst darīt.

Nesen žurnālisti man uzdeva jautājumu: valstī arvien vairāk kļūst jaunpilsētu, vai tas nenovedis pie tā, ka viņi balsos par kreisajām partijām? Vai nav vērts paaugstināt pilsonības likuma prasības? Es teicu, ka to nekādā neatbalstīšu, jo mēs izveidojām pilsonības likumu atbilstoši Eiropas standartiem un pagrieziens tajā vai citā pusē izraisījis lielas problēmas. Pašai tautai ir jālej, kas ir jāatbalsta.

Mans viedoklis ir šāds: esmu latvietis, no savas tautības nekad neatteikšos, ja kāds mēģinās mani ietekmēt, es protos. Es nekad nepiekritīšu tam, ka krievu cilvēkam obligāti jākļūst par latvieti. Taču es ļoti gribētu, lai mēs visi varētu runāt savā starpā latviski.

Daži vārdi par Krāslavu

Te ir daudz pozitīvu pārmaiņu. Ir paveikts daudz labu darbu, kurus pilsētnieki dažreiz uztver kā pašus par sevi saprotamus. Tā ir demokrātiskās sabiedrības pazīme, kad vadītājus kritizē par nepadarīto un viņiem nākas «atmazgātītes».

Es varu apgalvot, ka Jānis Tračums ar savu komandu strādāja veiksmīgi un atbilstoši finanšu iespējām. Ja salīdzināt Krāslavu ar citām pilsētām, kurām ir daudz labāki apstāklji, kas atrodas izdevīgākās vietās, tad var secināt, ka Krāslavā tika atrisinātas daudzas svarīgas problēmas. Ir atrisināta galvenā problēma, kura vēl joprojām pastāv citās pilsētās, tai skaitā arī Liepājā. Tā ir siltumapgāde. Es labi atceros to laiku, kad es biju par Ministru padomes priekšsēdētāju, bet Latvijā norisinājās enerģētiskā krīze, to es izjutu, var teikt, uz savas ādas. Krievija pārtrauca kuņāmā piegādi. Ziemā tieši tā ir galvenā lieta, pat maize ir otrajā plānā.

Otrs – ceļi. Nevar nepamanīt, ka Krāslavā ievērojama ceļu daļa ir sakārtota un mūsu klimatiskajos apstākļos tas ir liels darbs. Pa centrālo ielu dienu un nakti brauc lielkraju automašīnas, un asfalta segumam ir nepieciešams pastāvīgs remonts. Tālāk var minēt jaunu pirti, centrālo slimīnu, tās jaunas iekārtas, ūdensvada un kanalizācijas tīkla, attīrīšanas iekārtu būvniecību, kas vēl turpinās, jaunu tirgus ēku...

Taču jums ir arī citas problēmas, kuras ir saistītas ar jauniešu brīvā laika pavadišanas iespējām. Rīgā šo problēmu arī cenšas risināt, piemēram, ir uzbūvēts kinoteātru komplekss. Uz turieni pārsvārā iet 14 -30 – gadīgi un ne tikai tādēļ, lai atpūtos un noskatītos filmu vienā no četrpadsmit kinozālēm, bet arī lai kontaktētos. Salīdzinājums ne visai korekts, taču jauniešu centrs, protams, ir nepieciešams. Ir jāmeklē uzņēmēji, kuri šajā ziņā sadarbotos ar pilsētu. Jaunieši nevar sēdēt mājās. Viņiem ir nepieciešama saskarsme neformālā atmosfērā.

Vēl var padomāt par plašākām iespējām izmantot Daugavas krastus Krāslavā atpūtas vietu un pasākumu organizēšanai. Es arī ļoti ceru, ka sporta manēžas būvniecības projekts saņems reālu finansiālo atbalstu.

Krāslavā ir unikāla multikulturāla Varavīksnes vidusskola

Es zinu par to, ka ar novada domes atbalstu skolā ir ie ri kota jauna datorklase. Tas ir pozitīvs faktors. Īpaši svārigs ir tas, ka skolas kolektīvs daudz ko dara starpētnisku attiecību harmonizācijai, nacionālo kultūru pētīšanas un apgūšanas jomā. Zināšanu trūkums par savas tautas vēsturi un kultūru vienmēr negatīvi ietekmēja nākotnes attīstības procesu. Pat sasniegumi sportā, kultūrā un mākslā mums būtu ievērojamāki, ja katras tautības pārstāvji piedāvātu savu ieguldījumu šajā procesā. Manuprāt, dažādu tautību pārstāvjiem, kuri dzīvo mūsu valstī, jābūt vienotai motivācijai, lai veidotu demokrātisko sabiedrību. Tad turpmāko 10 gadu laikā mēs varēsim sasniegt vidējo Eiropas attīstīto valstu labklājības līmeni, paplašinot un attīstot vidējo klasi kā sabiedrības attīstības pamatu.

Ivars Godmani intervēja
Elvīra Evarte un Grigorijs Gontmahers

Apsveicam jubilejā!

Tautā šo jubileju sauc par «dzelzs» kāzām. 65 gadi, kas nodzīvoti laulībā, ir ievērojams notikums mūsu pilsētas dzīvē. Zelts un sudrabs, protams, ir celi metāli, kas ir ļoti dārgi, taču dzelzs ir daudz izturīgāka un drošāka.

Jāņa un Juzefas laulības patiesām var salīdzināt ar dzelzs stiprumu. Abi dzives biedri piedzima 1916. gadā. Juzefa dzīvoja Krāslavā, bet Jānis – Dagdas pagastā. Liktenis saveda viņus Jelgavā. Jānis strādāja pie saimnieka, uz turienu darba meklējumos atbrauca arī Juzefu. Jānis bija iemīlējies no pirmā acu uzmetienā.

- Ja nepieņemsi viņu darbā, es aiziešu, - tādu noteikumu viņš bija izteicis savam saimniekam.

Kopš tā laika viņi strādāja kopā. Iemīlēja viens otru pa īstam, taču Jānim bija jādienē armijā. Juzefa viņu sagaidija, pēc tam notika viņu kāzas. Viņi laulājās Krāslavas katoļu baznīcā 1940. gada 2. februārī, bija stiprs sals. Pēc piecdesmit gadiem zelta pāris atkal gāja

pie altāra. Šoreiz daba sagaidīja viņus ar stipru lietu.

Savā dzīvē viņiem nācas daudz ko pārceсти – karš, smagie pēckara gadi, daudzas bēdas un asaras, taču viņus pavadīja arī laime un prieks. Jānis strādāja elektrostacijā, ir darba veterāns, bet tagad pensionārs. Kolēgi līdz šim laikam atceras viņu, un to uzmanība sasilīga Jāņa sirdi.

Viņi ir izaudzinājuši trīs bērnus, sagaidīja mazbērnus, atkal ir "jaunlaulātie" savās dzelzs kāzās un atklāj mums savas ģimenes labklājības noslēpumu:

- Mīliet un cieniet cits citu, esiet pacietīgi! Protiet piedot un gaidīt! Nekad nekrītiet izmisumā! Vienmēr runājiet tikai patiesību, cik rūgtā tā nebūtu! Dažādus šķēršļus var pārvarēt tikai ar mīlestību. Un nekad neaizmirstiet par Dievu!

Viņu mīlestība vēl joprojām nav sarūsējusi. Novēlam jubilāriem dzelzs veselību, izturību un ilgus dzīves gadus!

Elvīra Evarite

Juzefu un Jāni Lazdovskus apsveicam jubilejā - dzelzs kāzās (65 gadi)!

*Jubileja – tās ir arī skumjas,
Jūsu gadi aiziet mūžibā.
Bet, ja dzīvojat ar godu,
Nožēlot par to nav vērts!
Mēs novēlam laimi un veselību,
Daudz siltu un priečigu dienu.
Lai Jūsu sirdis ir sasildīta
Ar radu un draugu labestību!
Bērni, mazbērni
un mazmazbērni.*

Dzeja un dziesmas

Nesen Varavīksnes vidusskola tika svinēta ižīcīla Skotijas dzejnieka Roberta Bērnsa gada diena. Viņa literārās darbības pamatā ir optimisms, entuziasms un mīlestība pret dzīvi. Viņa dzeja ir slavena ar savu tēlainību, nozīmīgumu, un pat pēc 200 gadiem tā ir aktuāla.

Literāri muzikālo kompozīciju, kur skanēja Roberta Bērnsa dzeja un dziesmas viņa dzimtajā valodā un tulkojumā, fakti no viņa biogrāfijas, sagatavoja 6.B, 6.C un 11.A klašu skolēni un angļu valodas skolotāja Nadežda Timofejeva.

Jejena Klimova,
Varavīksnes vidusskolas
skolotāja

"Apceļo savu zemi"

Krāslavas Varavīksnes vidusskolas 8.b klases skolēni piedalījās projektā "Apceļo savu zemi", kuru izsludināja Zemkopības ministrija un AS "Latvijas valsts meži". Septembrī notika ekskursija uz mūsu rajona slaveno zemnieku saimniecību – "Viesturi" (saimnieks Viesturs Gabrusāns).

Apkopojoj savāktos materiālus, pusotru mēnesi skolēni nodarbojās ar darba noformēšanu. Tas bija ekskursijas apraksts, 20 fotoattali, 10 zīmējumi un citi materiāli. Darbs bija atzinīgi novērtēts, bērni saņēma diplomi, kurā projekta organizatori izsaka pateicību par mīlestību pret dzimto zemi, pētniecisko darbu un interesu par apkārtējās vides jautājumiem. Diplomu parakstīja Zemkopības ministrs M. Roze un AS "Latvijas valsts meži" prezidents R. Strīpnieks.

Irina Krasovska,
bioloģijas skolotāja

Gimnāzijā tiekas absolventi

"Draugs, paies skolas gadi Un tāles aizsauks mūs, Bet gaišo dienu zvani Vēl atmīnās mums būs..." - tieši ar šo seno dziesmu jauktā ansamblī izpildījumā arī iestākās tradicionālais. Abituriēntu vakars Krāslavas gimnāzijā. Aukstais laiks netraucēja vairākiem simtiem bijušo audzēkņu ierasties skolā.

Klātesošos uzrunāja gimnāzijas direktors Gunārs Japiņš. Viņa runā izskanēja prieks un lepnūs par to, ka skola un skolotāji netiek aizmirsti, ka tradicionālie tīšanās vakari vienmēr pulcē kuplū skaitu skolas beidzēju. Vārds tika dots arī novada domes priekšsēdētājam Jānim Tračumam, kurš pēc apsveikuma vārdiem paziņoja, ka arī viņš pirms 25 gadiem ir absolvējis toreizējo Krāslavas 1.vidusskolu.

Pēc tam uzstājās tie, kuri skolu beidza pirms 10, 20 un 30 gadiem.

Dažādi ir izveidojušies absolventu likteņi, daudziem dzīve iežīmējusi rievas sejā, bet atkalredzēšanās prieks ar bijušājiem skolas biedriem un skolotājiem ir patiess un atlācis. Atmiņu stāstījumi nebeidzās – par visādām blēnām, neatklātiem un sen aizmiršiem nedarbiem, arī par pirmo mīlestību un pirmajām sāpēm...

Abituriēntu vakars nav iedomājams bez tradicionālās izrādes, ko iestudē 12.klašu audzēkņi. Sogad skatītājiem tika piedāvāta Tījas Bangas komēdija "Septiņas vecmeitās" (režisors Voldemārs Varslavāns). Jauno aktieru kolonīti spēle izraisa skatītāju smiekus un aplausus.

Pēc neiztrūkstošās saviesīgas daļas, visi atkal tika gaidīti zālē, kur muzicēja populārie muzikanti no Rēzeknes – Normunds un Inga.

Liksmība, kā jau tas gadās, kad cilvēki reti tiekas, ieilga. Bet šķirties viens otram visi solījās – noteikti tiksīmies arī nākamajā gadā!

Inga Kavinska

Tie ir mūsējie!

Inetas Radevičas uzvara

Latvijas vieglātēte, krāslaviete Ineta Radeviča nesen izcīnīja pirmo vietu starptautiskajās sacensībās tālēšanā slēgtajās telpās – Sparkassen-Cup, kas notika Štutgartā.

I.Radevičas rezultāts bija 6,59 metri. Otrā Latvijas sportiste, Valentīna Gotovska, ar rezultātu 6,35 m ierindojās septītajā vietā.

Pensionārā valde

2005. gada 18.februārī plkst. 13.00 Krāslavas kultūras namā notiks pilsētas pensionāru pilnsapulce.

Dienas kārtībā:

1. Pārskats par pensionāru valdes darbu 2003. un 2004.gadā. Referents S.Kusīņš.

2. Pārskats par patēriņāju tiesību aizsardzības komisijas darbu 2003. un 2004.gadā. Referente M.Kristovska.

3. Pensionāru valdes, patēriņāju tiesību aizsardzības komisijas un revidenta vēlēšanas.

4. Dažādi jautājumi.

Transporta līdzekļu apdrošināšana.

Viszemākie tarifi. BTA, Indras iela 30. 8. kab. T. 9774558

Sludinājumi, reklāma

Aronsona ielas rajonā. T. 6134045 *

Pārdod 1,5-istabas privatizēto dzīvokli «Sapņa» rajonā. Cena pēc vienošanās. T. 6175349, 8786959 *

Pārdod pārtikas un lopbarības kartupeļus. Iespējama piegāde. T. 6785733 *

Pērk 1,5 – 2 istabas dzīvokli, 5. stāvs. Nepiedāvāt, un garāžu. T. 6821146, 9121294 *

Pērk automobili «Moskvīc» vai «Ziguli» (lidz 50Ls) T. 9111828 *

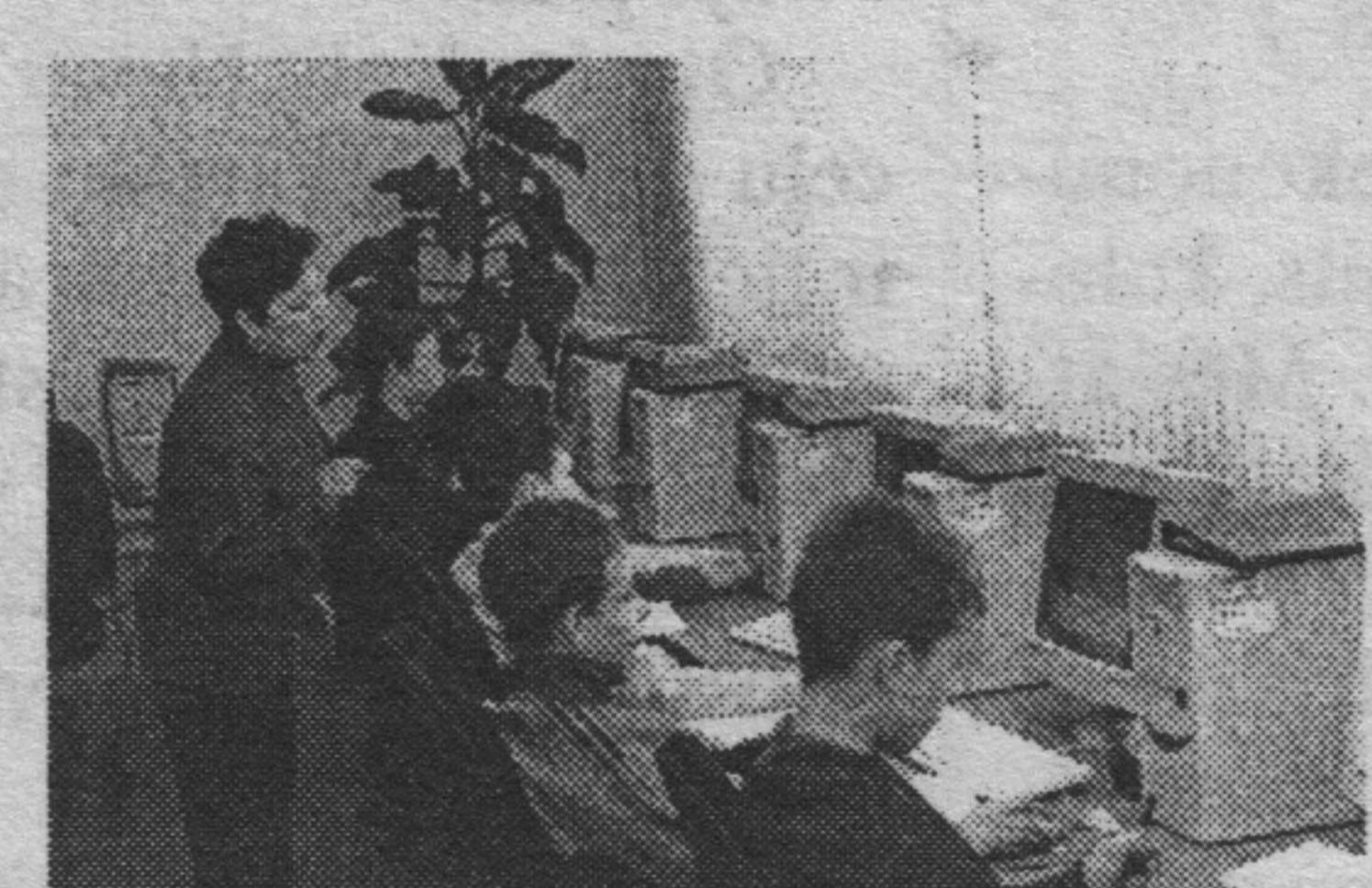
Pērk 3-istabu dzīvokli 1. stāvā. Izskatīsim visus piedāvājumus. T. 9321211, 9111828 *

Īrē istabu privātmājā. T. 6242907 *

Mainu 2-durvju drēbju skapi pret 3-durvju vai pēku. T. 5624932 *

Redakcijas apliecība Nr. M 1185.

VARAVĪKSNES VIDUSSKOLĀ TIKA AKLĀTA JAUNĀ DATORKLASE

7. februārī Krāslavas Varavīksnes vidusskola notika jaunas datorklases svinīga atklāšana.

Kā pastāstīja direktora vietniecē informātikas jautājumos Svetlana Šķutāne, papildus klase ir nepieciešama, lai realizētu jaunu programmu, atbilstoši kurai informātikas apmācības sākas no 5. klases. Ja agrāk skolēni bija spiesti mācīties, sēžot divatā pie viena datora, tad pašlaik šī problēma tika atrisināta. Līdzekļi datorklases aprīkojumu jūs esat nopelnījuši ar nopietnu darbu un atbildīgu attieksmi pret savu skolu. Tagad skolēniem būs vairāk iespēju apgūt progresīvās tehnoloģijas un pēc skolas beigšanas būt konkurētspējīgiem.

Atklāšanas ceremonijā pateicībās vārdus domes deputātiem bija iztekuši skolas direktors Arkādijs Fleišmans, skolas parlaamenta prezidents Viktors Kostiks, skolas padomes pārstāvji.

Savukārt novada domes pārstāvētājs Jānis Tračums uzsvēra:

- Varavīksnes vidusskola ir multikultūras etalons, šīs datorklases aprikojumu jūs esat nopelnījuši ar nopietnu darbu un atbildīgu attieksmi pret savu skolu. Tagad skolēniem būs vairāk iespēju apgūt progresīvās tehnoloģijas un pēc skolas beigšanas būt konkurētspējīgiem.

Elvīra Evarite

Uzdāvini pasaku!

Ziema nepiekāpj, vēl būs sals un putenis, bet šajā februāra dienā viņa pasaulē valda pavasarīs. Svētā Valentīna diena ir visu milētāju svētki.

Tā ir aizkustinoša un romantiska tradīcija. Kāds pret to izturas ar ironiju, kāds pērk sarkanu rožu pušķi, kāds sūta savam mīlotajam vēstules, bet citam šajā dienā par dāvanu būs vārdi "Es tevi milu!" Kāda lai nebūtu jūsu attieksme pret šiem svētkiem, tomēr tas ir vēl viens iemesls, lai atcerētos pirmo skūpstu, telefona zvanu, satraukuma pilnus skatiens, laipnus smaidus un maigus vārdus.

Dāvīnet šajā dienā viens otram suvenīrus, runājiet par mīlestību, skūpstieties, rakstiet vēstules, dzeju! Varbūt vienkārši paskatīties acīs savam mīlotajam, jo, lai izpaustu savas jūtas, nav obligāti jāizteic tās vārdos.

Uzdāvini viens otram pasaku!

Elvīra Evarite